Od 22 kwietnia nowe zasady w programie „Czyste Powietrze”

Obowiązkowa lista zielonych urządzeń i materiałów (ZUM), jedna szansa na najwyższe dofinansowanie, doprecyzowanie prefinansowania i pełnomocnictwa oraz wzmocnienie budżetu środkami europejskimi – to nowości, które od 22.04.2024 r. czekają na osoby korzystające z programu „Czyste Powietrze”.

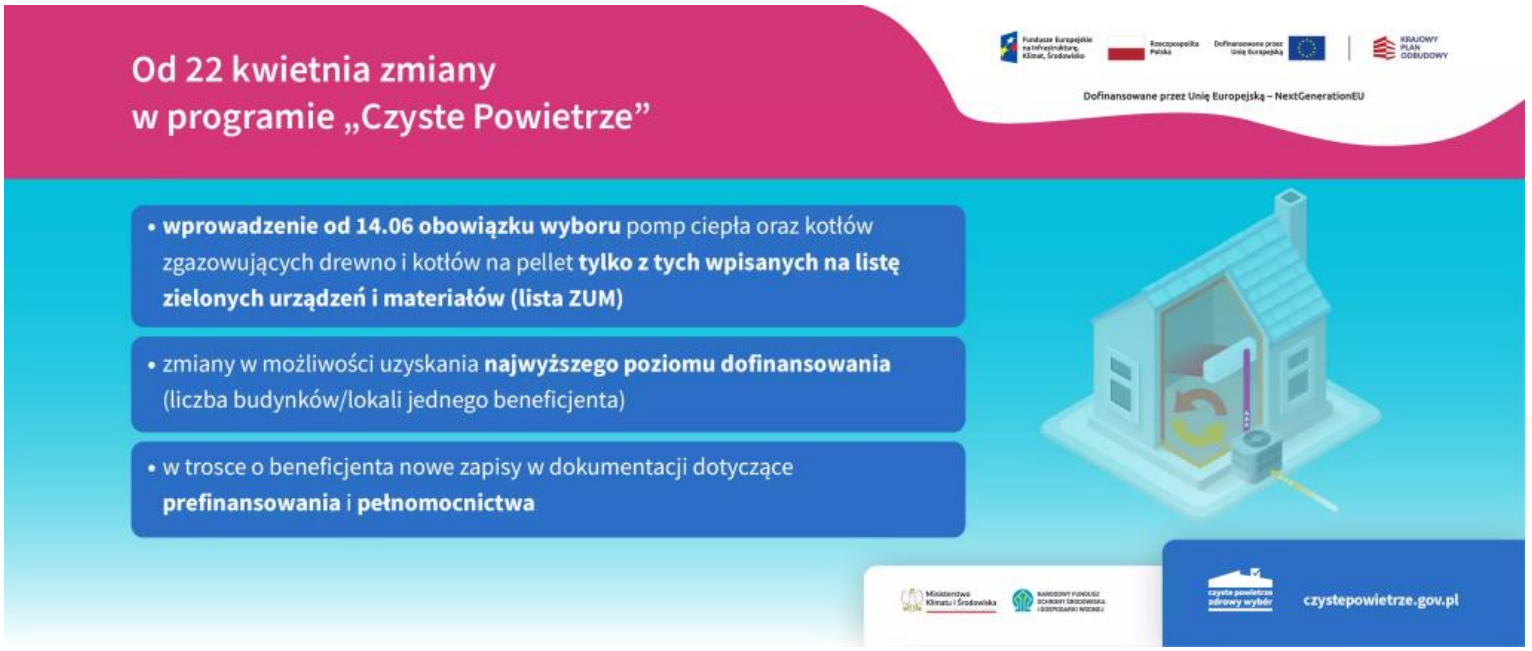

Aktualne zasady mają chronić wnioskodawców i ograniczać nieuczciwe praktyki związane m.in. ze sprzedażą nieefektywnych urządzeń, które bez termomodernizacji domu, zamiast obniżać, to podwyższają rachunki za ogrzewanie.

Uszczelnienie listy ZUM dotyczy wszystkich

Obecna wersja programu z dnia 22.04.2024 r. zobowiązuje wnioskodawców – od 14.06.2024 r. – do wyboru pomp ciepła oraz kotłów zgazowujących drewno i kotłów na pellet tylko z tych wpisanych na listę ZUM. To ma być gwarancja wyboru urządzeń o potwierdzonej jakości, czyli takich, które spełniają deklarowane w karcie produktu i etykiecie energetycznej parametry oraz rzeczywiście przełożą się na efektywniejsze (tańsze) ogrzewanie polskich domów.

Nowe zasady stwarzają trzy opcje dla wnioskodawców:

wniosek złożony do 21.04 – pozwala na dotację na urządzenia spoza listy ZUM;

wniosek złożony od 22.04 i dowód zakupu urządzenia do 13.06 – pozwala na dotację na urządzenia spoza listy ZUM;

wniosek złożony od 22.04 i dowód zakupu urządzenia od 14.06 – dotacja tylko na urządzenia z listy ZUM.

Zamknięcie listy zielonych urządzeń i materiałów dotyczy również producentów i dystrybutorów pomp ciepła. Wszystkie pompy ciepła, znajdujące się obecnie na liście ZUM, wymagają uzupełnienia dokumentacji o raport z badań z niezależnych akredytowanych laboratoriów z terenu EU lub EFTA. Uszczelnienie listy ZUM – jak już wspomniano – obejmuje również kotły zgazowujące drewno i te na pellet drzewny, ale w tym przypadku nie są wymagane dodatkowe dokumenty.

Najwyższe dofinansowanie

Kolejną istotną zmianą w „Czystym Powietrzu" jest kwestia zasad wnioskowania w ramach części 3) programu. Beneficjent, który skorzysta z najwyższego poziomu dofinansowania na dany budynek – na podstawie wniosku złożonego od 22.04.2024 r. – będzie mógł starać się o dofinansowanie na kolejne budynki tylko w ramach części 1) programu (podstawowy poziom dofinansowania). Tutaj też – podobnie jak przy liście ZUM – obowiązuje okres przejściowy do 13.06.2024 r. włącznie.

Nowe reguły dotyczące najwyższego dofinansowania należy rozumieć tak, że:

Wniosek o dotację złożony do 21.04 – zmiany Cię nie dotyczą;

Wniosek o dotację złożony od 22.04 do 13.06 – okres przejściowy, uwzględniający poniższy warunek;

Wniosek o dotację złożony od 14.06 lub później – zmiany Cię dotyczą, jedna szansa na dotację w ramach najwyższego poziomu dofinansowania (część 3) programu) o ile już wcześniej (od 22.04) nie udzielono Ci dotacji z części 3) programu na inny budynek/lokal mieszkalny.

Prefinansowanie i pełnomocnictwo uszczegółowione

W umowie dotacji z prefinansowaniem doprecyzowano, że warunkiem wypłaty zaliczki na konto wykonawcy jest złożenie do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) podpisanej własnoręcznie przez beneficjenta dyspozycji wypłaty zaliczki wraz z kopią faktury zaliczkowej (wystawionej na beneficjenta lub beneficjenta i małżonka wspólnie). A ponadto określono czas na złożenie wniosku o płatność – rozliczającego zakres przedsięwzięcia wynikający z danej umowy z wykonawcą – do 120 dni od daty wypłaty zaliczki dotyczącej realizacji tej umowy z wykonawcą.

W przypadku składania wniosku o dotację z „Czystego Powietrza” przez pełnomocnika, teraz wymagane jest pełnomocnictwo z podpisem własnoręcznym wnioskodawcy notarialnie poświadczonym (czyli z podpisem własnoręcznym złożonym przez wnioskodawcę na pełnomocnictwie w obecności notariusza, bądź wcześniej złożonym podpisem uznanym przez wnioskodawcę przed notariuszem za własnoręczny).

Nowe źródła finansowania programu „Czyste Powietrze”.

NFOŚiGW sfinalizował właśnie (16.04.2024 r.) w ramach „Czystego Powietrza” podpisanie szesnastu umów (ze wszystkimi wfośigw) dotyczących projektów grantowych z unijnego programu FEnIKS. Teraz, po złożeniu przez wojewódzkie fundusze pierwszych wniosków o płatności zaliczek, nastąpi uruchomienie tego nowego finansowania.
Wdrożenie środków FEnIKS (6,4 mld zł na lata 2024-29), to szansa dla ponad 145 tys. gospodarstw domowych na dotacje do wymiany ponad 111 tys. źródeł ciepła i modernizację ok. 100 tys. budynków.

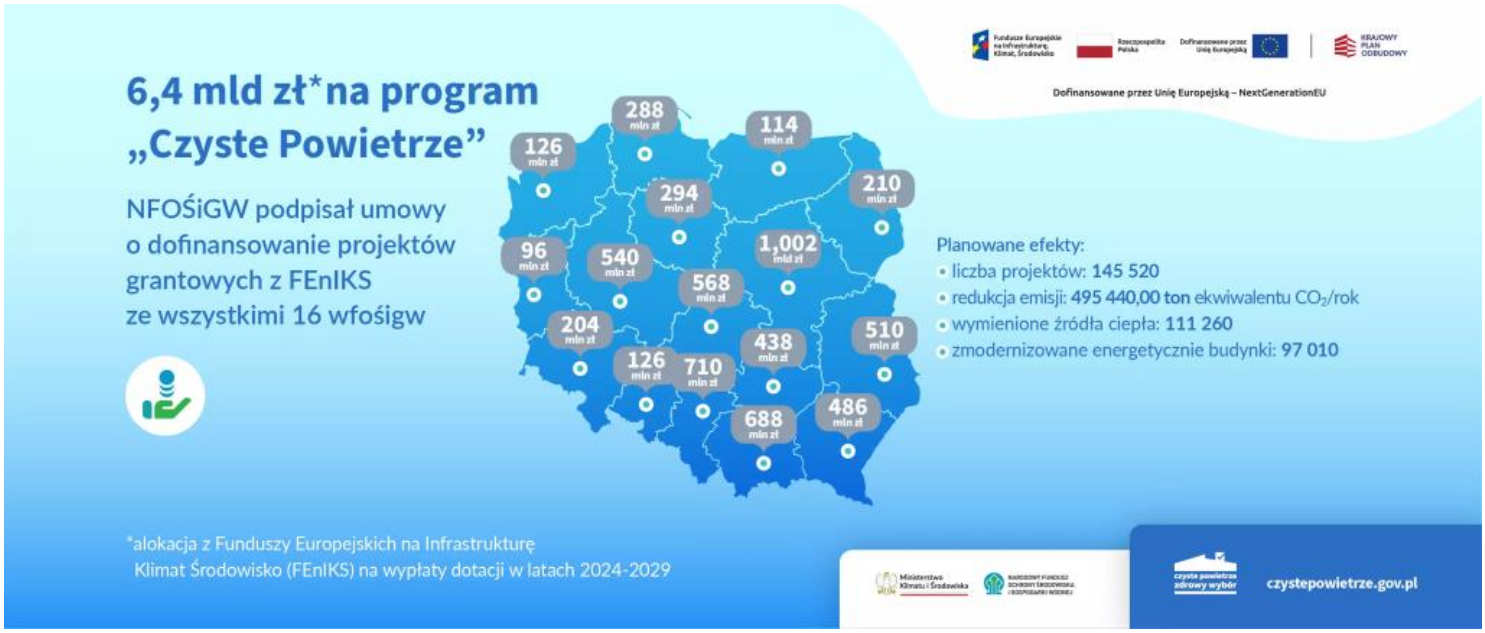

Pieniądze dla każdego

Program „Czyste Powietrze” – z budżetem 103 mld zł – to największa proekologiczna inicjatywa w polskiej historii, służąca skutecznej walce ze smogiem oraz poprawie efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych. „Czyste Powietrze” to szansa dla Polaków obecnie nawet na 135 tys. zł bezzwrotnej dotacji na termomodernizację i nowe źródło ciepła. Dotychczas (stan na 12.04.2024 r.) złożono ponad 832 tys. wniosków na 26 mld zł dofinansowania.